

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS VŠĮ TAURAGĖS LIGONINĖJE

<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
<i>1. Kritinės antikorupcinės pastabos</i>			
1.ASPĮ egzistuoja korupcijos rizika viešųjų pirkimų komisijos diskrecijoje priimti sprendimus dėl pirkimo sąlygų ar techninėse specifikacijose nurodytų reikalavimų, kurie galimai buvo esminiai ir galimai galėjo pritraukti potencialių dalyvių, kurie, jei šių pakeitimų nebūtų padaryta, nebūtų galėję pateikti pasiūlymo, pakeitimo. Pažymėtina, kad keičiant esmines pirkimo sąlygas, reikia nutraukti pradėtą pirkimą ir iš naujo paskelbti su pakeistomis sąlygomis.	Viešojo pirkimo specifikacijas rengia pirkimo iniciatorius, kuris pageidauja, kad viešojo pirkimo komisija užtikrintų tokios prekės, kuri reikalinga konkretaus medicininio/ar kito padalinio funkcionavimui, įsigijimą, todėl viešojo pirkimo komisija užtikrina, kad būtų laikomasi pagrindinių viešųjų pirkimų principų prieš skelbiant pirkimą, vykdamt pirkimo procedūras.	Nuolat, vykdamt kiekvieną pirkimą.	3.1.1.1.
2. ASPĮ egzistuoja antikorupcinio požiūriu ydinga techninių specifikacijų rengimo praktika, kadangi pirkimo dokumentuose nėra aiškiai argumentuojama kuo remiantis ASPĮ pasirenka tam tikrus medicininės įrangos ar kitų perkamų objektų parametrus, o tai sudaro korupcijos rizikas dėl neteisėtų perkančiosios organizacijos ir tiekėjų susitarimų, kuomet gali būti parengiamos techninės specifikacijos, kurios atitiktų išskirtinai vienintelio tiekėjo siūlomas prekes ar paslaugas.	Viešojo pirkimo komisija, prieš skelbdama pirkimą, patikrina techninės specifikacijos parametrus ir, esant neaiškumams ar įžvelgiant galimus viešųjų pirkimų principų pažeidimus, kviečia pirkimo iniciatorių dėl parametru reikalingumo pagrindimo, surašant protokolą, motyvuojant parametru pasirinkimo reikalingumą. Viešųjų pirkimų metu rengiant techninės specifikacijas, aiškiai argumentuoti techninių specifikacijų parametru ir jų intervalų pasirinkimą, vengti nustatyti aukštus arba pernelyg specifinius reikalavimus, sukurti tokias pirkimo	Tais atvejais, kai viešojo pirkimo komisijos nariai gali įžvelgti viešųjų pirkimų principų pažeidimus.	4.1.1.2 p.

	sąlygas, kurios leistų dalyvauti kuo daugiau teikėjų, spręsti dėl didelės vertės pirkimų vykdymo per CPO.		
3. ASPĮ egzistuoja antikorupcinio požiūriu ydinga praktika, kai vykdydamos pirkimus neskelbiamų derybų būdu perkančiosios organizacijos kreipiasi į vieną tiekėją. Toks pirkimo būdas riboja tiekėjų konkurenciją ir yra mažiausiai skaidrus, todėl ASPĮ, kurios vykdo pirkimus neskelbiamų derybų būdu, turi dėti maksimalias pastangas tam, jog užtikrintų tinkamą tiekėjų konkurenciją, vykdyti išsamius ir objektyvius rinkos tyrimus ir apklausti kuo įmanoma daugiau tiekėjų (motyvai išdėstyti 2.10. poskyryje).	Patikslinti Viešosios įstaigos Tauragės ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės (toliau – Taisyklės), patvirtintas 2021-12-31 d. direktoriaus įsakymu Nr. 184, numatant išimtinius atvejus, kai vykdant neskelbiamus pirkimus kreipiamasi į vieną tiekėją. Siekti, kad būtų kreipiamasi į daugiau nei vieną potencialų tiekėją pirkimus vykdant neskelbiamos apklausos būdu. Siekti užtikrinti tiekėjų konkurenciją, vykdant rinkos tyrimo procedūras apklausiant kuo įmanoma daugiau tiekėjų. Užtikrinti rinkos tyrimų dokumentavimą vadovaujantis prie Taisyklių pridedama rinkos tyrimo dokumentavimo protokolo forma.	Iki 2022-12-31	Pasiūlymo 4.1.1.3.1, 4.1.1.3.2.
<i>2. Kitos antikorupcinės pastabos</i>			
1. ASPĮ reglamentavime neapibrėžta diskrecija, priimant sprendimą iš anksto skelbti ar neskelbti viešajam pirkimui skirtą sumą. Visą tai sukuria prielaidas manipuliuoti informacija ir sudaryti ne vienodas ar išskirtines sąlygas tik tam tikriems tiekėjams bei pasireikšti nesąžiningam elgesiui (motyvai išdėstyti 2.1. poskyryje).	Patikslinti Viešosios įstaigos Tauragės ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės (toliau – Taisyklės), patvirtintas 2021-12-31 d. direktoriaus įsakymu Nr. 184, numatant, kada skelbti viešajam pirkimui planuojamą sumą.	Iki 2022-12-31	4.2.1.1.
2. ASPĮ detalesnė rinkos tyrimo atlikimo tvarka nėra reglamentuota, rinkos tyrimo atlikimo metu pildomų dokumentų formos	Patikslinti Viešosios įstaigos Tauragės ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės (toliau –	Iki 2022-12-31	4.2.1.2.

<p>nėra patvirtintos. ASPI teisinis reglamentavimas nenustato kaip realiai šios procedūros turėtų būti atliekamos ir fiksuojamos. Todėl ASPI atliekami rinkos tyrimai neužtikrina pirkimų konkurencingumo, nes nėra apibrėžta jų atlikimo tvarka, laikotarpis, kokie klausimai turi būti atsakyti rinkos tyrimo metu, nedokumentuojamos gautos išvados. Dėl neaiškiai parengtų dokumentų neegzistuoja vykdytų procesų atsekamumas (motyvai išdėstyti 2.2. poskyryje).</p>	<p>Taisyklės), patvirtintas 2021-12-31 d. direktoriaus įsakymu Nr. 184, numatant rinkos tyrimo atlikimo tvarką ir patvirtinant dokumentų, reikalingų tyrimo atlikimui, formas.</p> <p>Taisyklėse nustatyti pirkimo vykdytojų pareigą įvertinti ir dokumentuoti atlikto rinkos tyrimo rezultatus, numatyti pasirinktų apklausti tiekėjų skaičių, jų atrankos kriterijus, taip pat užtikrinti argumentuotą dokumentų rengimą</p>		
<p>2. ASPI viešųjų pirkimų komisijos nariai netinkamai deklaravo ar visai nedeklaravo savo statuso, todėl manytina neturėjo teisės dalyvauti pirkimų procedūrose ir turėjo būti atšaukti iš atitinkamų pareigų viešųjų pirkimų komisijoje. Konstatuotina, jog ASPI nėra užtikrinamas Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų laikymasis. Šiuo atveju egzistuoja akivaizdi korupcijos rizika dėl nepakankamai efektyvaus įstatymo nuostatų vykdymo kontrolės mechanizmo, kuris neužtikrina galimybės vadovams ir visuomenei susipažinti su viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų privačiais interesais ir taip užkirsti kelią rasti interesų konfliktų situacijoms,</p>	<p>2021-11-08 Ligoninėje įsakymu V-164 patvirtintas Viešų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašas, pagal kurį atitikties pareigūnas vykdo nuolatinį ir atlieka planinį deklaracijų tikrinimą vieną kart į metus iki gruodžio 31 d. Vyr. viešųjų pirkimų specialistas užtikrina, kad pirkime dalyvaujantys asmenys laiku pateiktų deklaraciją.</p>	<p>Nuolat.</p>	<p>4.2.1.5.</p>

neteisėtiems susitarimams ir kt. (motyvai išdėstyti 2.5. poskyryje).			
3. ASPĮ nėra sudarytos nešališkos, objektyvios pretenzijų nagrinėjimo komisijos, kuri būtų sudaryta iš viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų, kadangi viešųjų pirkimų komisija nagrinėja ginčus, kilusius dėl jų pačių priimtų sprendimų arba vykdomų veiksmų.	Neplanuojama keisti esamos praktikos, kad pretenzijas nagrinėtų ne viešojo pirkimo komisijos nariai, o specialiai sudaryta Pretenzijų nagrinėjimo komisija, nes nėra pakankamai darbuotojų, kurie gali ypač greitai įsigilinti į jiems naują viešųjų pirkimų praktiką ir priimti su pirkimais susijusius sprendimus, taip pat nėra galimybės rotuoti komisijos narių.	Nebus vykdoma.	4.2.1.6.1. 4.2.1.6.2.
4. ASPĮ tikėtina nededa pakankamai pastangų tiekėjų konkurencijos užtikrinimui tais atvejais, kai išskaidžius pirkimo objektą į dalis, pasiūlymą pateikia tik vienas tiekėjas. Manytina, jog pačios ASPĮ savo iniciatyva turėtų dėti daugiau pastangų, su siekiu užtikrinti tiekėjų konkurenciją, kadangi vien formalus visų viešųjų pirkimų procedūrų laikymasis neužtikrina neiginčytinai skaidrių viešųjų pirkimų procedūrų ar nediskriminavimo, lygiateisiškumo principų.	Medicinos įrangos, medikamentų ar dalies medicinos pagalbos priemonių rinkoje yra ypač mažai galimų dalyvių, o tarptautiniu mastu dėl mažų kiekių nėra suinteresuotumo siūlyti, todėl perkančioji organizacija įtakoti gali tik tiek, ką sužino rinkos tyrimo ar rinkos konsultacijos metu. Viešųjų pirkimų komisijos protokoluose prieš pradedant pirkimą nurodyti pirkimo objekto skaidymo/neskaidymo į dalis pagrįstumą.	Vykdyti rinkos tyrimus, o konsultacijas VPĮ nustatyta tvarka. Protokoluoti pirkimo objekto skaidymo/neskaidymo į dalis sprendimus Nuolat.	4.2.1.7.2.
<i>3. Kitos pastabos</i>			
1. Teisiniame reglamentavime įtvirtinti kontrolės procedūra, pagal kurią reguliariai būtų atliekami korupcijos prevencijos veiksmai (pavyzdžiui, atsitiktine tvarka patikrinti atskirų viešųjų pirkimų procedūras, vykdyti dokumentų kontrolę, atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą).	Patikslinti Viešosios įstaigos Tauragės ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės (toliau – Taisyklės), patvirtintas 2021-12-31 d. direktoriaus įsakymu Nr. 184, numatant viešųjų pirkimų kontrolę atsitiktine tvarka.	Planuojama data – 2022-12-31	4.2.1.7.3

2. Siekiant užtikrinti tiekėjų konkurenciją, vykdyti rinkos tyrimo procedūras apklausiant kuo įmanoma daugiau tiekėjų.	Užtikrinti rinkos tyrimų dokumentavimą vadovaujantis prie Taisyklių pridedama rinkos tyrimo dokumentavimo protokolo forma.	Planuojama data – 2022-12-31	4.1.1.3.2.
3. Teisiniame reglamentavime numatyti objektyvius kriterijus, kuriais remiantis pirkimo objektai gali būti skaidomi į dalis ar rūšis.	Patikslinti Viešosios įstaigos Tauragės ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės (toliau – Taisyklės), patvirtintas 2021-12-31 d. direktoriaus įsakymu Nr. 184, numatant pirkimo objekto skaidymo į dalis kriterijus.	Planuojama data – 2022-12-31	4.2.1.7.2.
4. Taikyti papildomus viešųjų pirkimų kontrolės mechanizmus, atkreipiant ypatingą dėmesį į pirkimus, kuriuose pasiūlymai buvo vertinti tik pagal vieno tiekėjo pateiktą pasiūlymą (įskaitant pirkimus, kai vieno tiekėjo pasiūlymas buvo vertintas atmetus kitus pasiūlymus).	Informuoti asmenį, atsakingą už antikorupcinę veiklą dėl sprendimo priėmimo.	Pasirinktinai, nuolat	4.2.1.7.1.